

Kulturförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum: 2021-03-26
Diarienummer: KTN-2021-00194

Handläggare:
Linda Bergsek

Red ändring 2021-04-21

Konstprogram för Bälinge och Lövstalöt

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** godkänna upprättat förslag till konstprogram för Bälinge och Lövstalöt.

Ärendet

Skrivelsen innehåller förslag om upprättat konstprogram för Bälinge och Lövstalöt, författat i enlighet med Uppsala kommuns riktlinjer för arbetet med offentlig konst. Konstprogrammet för Bälinge och Lövstalöt är ett övergripande program som beskriver flera möjligheter och placeringar för gestaltningar inom de bägge tätorterna. Projektet ingår i kulturnämnden i Uppsala kommuns satsningar på offentlig konst på landsbygden. Avsikten är att bredda representationen av offentlig konst i Uppsala kommun med målsättningen att alla i kommunen ska ha tillgång till offentlig konst i sitt närområde. Satsningen är ett led i en större satsning och utbyggnad av prioriterade tätorter på landsbygden. Bälinge och Lövstalöt saknar idag offentlig konst, bortsett från en väggmålning på idrottshallen vid skolan.

Beredning

Bakgrund

Av Uppsala kommuns invånare bor 50 000 på landsbygden vilket gör Uppsala till Sveriges mesta landsbygdskommun. Under åren 2020 till 2050 beräknas kommunen växa med mellan 75 000 och 135 000 och befolkningen på landsbygden beräknas under samma period öka med mellan 15 000 och 30 000 invånare. Det kommer att finnas stora behov av en utbyggnad av bostäder men också av infrastruktur och service.

Uppsala kommun har som ett led i satsningarna på landsbygden tagit fram ett landsbygdsprogram för åren fram till år 2023 med målsättningen att Uppsala ska vara en av Sveriges bästa landsbygdskommuner. Det ställer inte bara krav på nya bostäder utan även ett utvecklingsarbete inom områdena miljö, integration,

infrastruktursatsningar, näringslivsutveckling, samhällsservice och att kommunen kan uppmuntra till och ta vara på lokalt engagemang.

Bälinge och Lövstalöt är två av de totalt 14 prioriterade tätorterna inom landsbygden. De övriga är Almunge, Björklinge, Gunsta, Gåvsta, Jälla, Järlåsa, Knutby, Länna, Skyttorp, Storvreta, Vattholma och Vänge.

Som en del i utvecklingsplanerna för de prioriterade tätorterna ingår ökade förutsättningar för kultur och naturupplevelser samt satsningar på parker och ytor för lek, motion och rekreation.

Föredragning

Förslaget

Konstprogrammet är ett övergripande dokument som används i arbetet med konsten för Bälinge och Lövstalöt, ett underlag för skissuppdrag men också ett dokument som kan användas i dialog med övriga aktörer i området för att säkerställa ett helhetsgrepp för området. Urval av konstnärer, process och genomförande följer Uppsala kommuns riktlinjer för offentlig konst. Kulturnämnden beslutar om konstprogram för att senare i processen ta ställning till skissförslag och besluta om konstnärliga gestaltningsuppdrag.

Bälinge är en tätort norr om Uppsala som växte fram under 1970-talet då nya bostadsområden med radhus, kedjehus och villor byggdes. Innan utbyggnaden hade orten cirka 300 invånare, men fram till år 1980 växte antalet med drygt 2000 invånare. Lövstalöt har en liknande historia, och ligger sammankopplad med Bälinge, men består framför allt av villabebyggelse från 1960-talet och framåt.

Bägge orterna har en geografi och historia som är typisk för Uppsalaslätten och de präglas av de bördiga jordar som tagits i bruk i takt med att ny mark har höjts ur havet efter istiden. Expansionen under 1960- och 1970-talen markerar en ny epok i områdets historia då Bälinge och Lövstalöt övergick från jordbruksbygd till att bli hemorter för pendlare med arbete i centrala Uppsala. En viktig förutsättning har varit de goda kommunikationerna in till de centrala delarna av staden.

När nu Bälinge och Lövstalöt byggs ut ytterligare och deras funktioner som prioriterade tätorter på landsbygden förstärks ökar behoven av infrastruktur i takt med att fler flyttar hit, service byggs ut och nya verksamheter etableras. Samtidigt ökar också behovet av att de två samhällena hittar en identitet i takt med att invånarantalet växer. Här kan konsten fylla en viktig identitetsskapande funktion och lyfta fram kulturhistoriska och geografiska aspekter. Både Bälinge och Lövstalöt har väl utbyggda promenad-, cykel- och motionsstråk. Konsten kan där bli mål för promenader och förhöja upplevelsen av platsen.

Ny service i form av en ny skola, ny idrottshall och nya mötesplatser och servicepunkter ger nya möjligheter för konstnärlig gestaltning och här kan konsten fungera som inspiration, skapa nya tankar och diskussion.

Det finns tydliga värden att lyfta fram i konsten som bottnar i platsens egenskaper. Konsten kan fungera som samlingspunkter och mötesplatser och knyta samman de olika delarna av tätorterna, ”öarna” Lövstalöt och Bälinge. Konsten bör också ta vara på den rika kulturhistorien kopplad till jordbruket som startade här under sen stenålder i takt med att Uppsalaslätten reste sig ur havet. Det är ett område där det är

tätt mellan fornlämningar, inte minst runstenar, som vittnar om den historien. Vill man skriva Bälinges historia i korthet så inleds den med hur landet reste sig ur havet efter istiden, fortsätter med utvecklingen av en rik jordbrukskultur som fortsatte att utvecklas till dessa att det moderna Sverige tar form efter Andra världskriget och tätorterna byggs och etableras under 1960- och 1970-talet. Med tätorterna utvecklas ett rikt föreningsliv, till stor del kopplat till motion och idrott. Nu går området in i en ny fas där befolkningsmängden ökar med potential för ett mer självständigt lokalsamhälle med fler lokala verksamheter. Historien är något som den offentliga konsten kan och bör knyta an till.

För varje gestaltningsprojekt i Bälinge och Lövstalöt tillkommer en separat uppdragsbeskrivning. Det kommer att ta avstamp i konstprogrammet och de förutsättningar som programmet beskriver men lägga till de specifika förutsättningar som gäller för varje enskild plats.

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån fördelade investeringsmedel finns en avsatt budget för de konstnärliga gestaltningarna i Bälinge om 2440 tkr samt i Lövstalöt om 1060 tkr. Vidare planeras för två projekt med start 2023, i Lövstalöt och Bälinge, med budgetförslag på 640 tkr respektive 1060 tkr. Alla innefattar skissuppdrag till konstnären, konstnärligt arvode och kringkostnader för markberedning.

Konstverk till konstkollektion på skola och förskola kan utgöras av befintliga verk ur samlingen eller genom nyinköp enligt framtida avsatta medel i kulturnämndens detaljerade investeringsbudget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2021-03-26
Bilaga 1 Konstprogram för Bälinge och Lövstalöt

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturförvaltningen
Konstprogram

Handläggare:
Linda Bergsek

Konstprogram för Bälinge och Lövstalöt

Processledare offentlig konst:

Linda Bergsek

Projektledande konstkonsult:

Björn Norberg

Innehåll

Kulturförvaltningens uppdrag avseende offentlig konst.....	3
Förutsättningar för konstnärlig gestaltning	4
Bakgrund till projektet	5
Dialog med invånare	6
Inriktning.....	7
Kriterier och platser för konst.....	7
Urvalsarbete	9
Samarbetsparter.....	10
Tidplan	10
Ekonomiska konsekvenser	10
Bilagor	11

Kulturförvaltningens uppdrag avseende offentlig konst

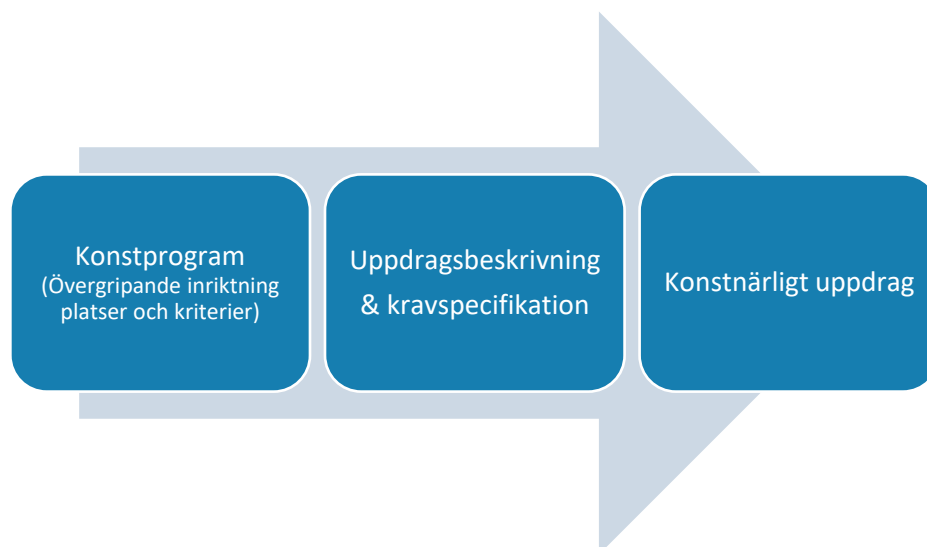
Enligt Uppsala kommuns reglemente ansvarar kulturnämnden för kommunens konstnärliga gestaltningsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Inom kulturförvaltningen ansvarar enheten för offentlig konst för konstnärliga gestaltningsprojekt i utomhus- och inomhusmiljö, konstinköp vad gäller konst avsedd för offentliga miljöer i Uppsala kommun, reparationer och underhåll av den offentliga konsten samt pedagogiskt förankringsarbete kring den offentliga konsten. Genom Uppsala kommuns styrdokument, Kulturpolitiskt program (2020), Mål och budget, samt kulturnämndens verksamhetsplan anger de förtroendevalda politikerna de övergripande målen samt de ekonomiska ramarna för den offentliga konsten. Konstären, där konstnärliga bedömningar ingår, hanteras och verkställs av sakkunniga tjänstepersoner inom kulturförvaltningen.

Konstprogram

Konstprogrammet är ett övergripande dokument som beskriver förutsättningarna för de konstnärliga insatserna med utgångspunkt i Mål och budget, kulturnämndens verksamhetsplan och beslut om investeringsmedel för konstnärlig gestaltning. Det handlar om förutsättningar, process, riktning, platser och offentlig konst i dynamiskt samspel med utpekade visioner eller utvecklingsplaner för platsen. Konstprogrammet formulerar övergripande inriktning, platser och kriterier. Programhandlingen beskriver också hur kommunen planerar att arbeta med dialoger med invånare samt plan för samverkan med exempelvis befintliga fastighetsägare, bolag eller byggaktörer.

Beslutsprocessen

Enligt Uppsala kommuns modell för arbetet med offentlig konst tar kulturnämnden beslut om konstprogram enligt beslutad delegationsordning, därefter är programhandlingen utgångspunkten för planerade konstnärliga uppdrag i det aktuella området eller projektet. Utifrån konstprogrammets inriktning och kriterier tas specifika uppdragsbeskrivningar och kravspecifikationer fram för olika delprojekt. Denna process ligger till grund för planerade urvalsarbeten och/eller öppna utlysningar för konstnärliga uppdrag. Kulturförvaltningens sakkunnigrupp beslutar om konstnärer som får konstnärliga skissuppdrag. Kulturnämnden beslutar om konstnärliga gestaltningsuppdrag i enlighet med beslutad delegationsordning.

När projektledaren arbetar fram konstprogrammet genomförs samverkan med aktuellt byggprojekt eller andra för projektet utpekade samarbetsparter.

Dialogarbeten kan föras med invånare i programskedet för att fånga upp specifika värden från platsen och de som lever och verkar där. Specifik samordning kring tidplan för olika delprojekt blir aktuellt när konstprogrammet är antaget och uppdrag för olika delprojekt tas fram. Projektledaren tar fram ett brett urval av konstnärskap som lever upp till konstprogrammets övergripande inriktning, kriterier och det aktuella delprojektets specifika uppdragsbeskrivning och kravspecifikation.

Kulturförvaltningens sakkunniggrupp beslutar i två steg om vilket konstnärskap som uppfyller kraven för det aktuella uppdraget. I steg ett presenterar projektledaren tio till femton konstnärskap för sakkunniggruppen. Här är det tre till fem konstnärer som tas vidare av projektledare till aktuell invånardialog. I steg två tar projektledaren med invånarnas synpunkter på konstnärskapen tillbaka till sakkunniggruppen. Därefter tar sakkunniggruppen beslut om vilken konstnär som tilldelas uppdraget.

Förutsättningar för konstnärlig gestaltning

Konstprogrammet för Bälinge och Lövstalöt är ett övergripande program som beskriver flera möjligheter och placeringar för gestaltningar inom de bägge tätorterna. Projektet ingår i kulturnämnden i Uppsala kommuns satsningar på offentlig konst på landsbygden. Avsikten är att bredda representationen av offentlig konst i Uppsala kommun med målsättningen att alla i kommunen ska ha tillgång till offentlig konst i sitt närområde. Satsningen är ett led i en större satsning och utbyggnad av prioriterade tätorter på landsbygden. Bälinge och Lövstalöt saknar idag offentlig konst, bortsett från en väggmålning på idrottshallen vid skolan. Den kommer dock att tas bort i och med att hallen rivs tillsammans med skolan.

Bälinge är en tätort norr om Uppsala som växte fram under 1970-talet då nya bostadsområden med radhus, kedjehus och villor byggdes. Innan utbyggnaden hade orten cirka 300 invånare, men fram till år 1980 växte antalet med drygt 2000 invånare. Lövstalöt har en liknande historia, och ligger sammankopplad med Bälinge, men består framför allt av villabebyggelse från 1960-talet och framåt.

Bägge orterna har en geografi och historia som är typisk för Uppsalaslätten och de präglas av de bördiga jordar som tagits i bruk i takt med att ny mark har höjts ur havet efter istiden. Expansionen under 1960- och 1970-talen markerar en ny epok i områdets historia då Bälinge och Lövstalöt övergick från jordbruksbygd till att bli hemorter för pendlare med arbete i centrala Uppsala. En viktig förutsättning har varit de goda kommunikationerna in till de centrala delarna av staden.

När nu Bälinge och Lövstalöt byggs ut ytterligare och deras funktioner som prioriterade tätorter på landsbygden förstärks ökar behoven av infrastruktur i takt med att fler flyttar hit, service byggs ut och nya verksamheter etableras. Samtidigt ökar också behovet av att de två samhällena hittar en identitet i takt med att invånarantalet växer. Här kan konsten fylla en viktig identitetsskapande funktion och lyfta fram kulturhistoriska och geografiska aspekter. Både Bälinge och Lövstalöt har väl utbyggda promenad-, cykel- och motionsstråk. Konsten kan där bli mål för promenader och förhöja upplevelsen av platsen.

Ny service i form av en ny skola, ny idrottshall och nya mötesplatser och servicepunkter ger nya möjligheter för konstnärlig gestaltning och här kan konsten fungera som inspiration, skapa nya tankar och diskussion.

Uppsala kommun arbetar med flera detaljplaner för Bälinge och Lövstalöt:

Bälinge – Nyvla 11:3, gällande 75 bostäder. Förväntas beslutas under våren.

Bälinge Ekeby och Gysta 1:13, gällande 150 småhus och 36 lägenheter samt förskola.

Fansta 3:1, gällande 130 småhus

Bälinge 1:51, fastställd, här planerar Uppsalahem mellan 30 och 50 bostäder i flerbostadshus, hyresrätter.

Beroende på hur detaljplanerna utformas kommer också övergripande infrastruktur att justeras vad gäller tillgång på service och mötesplatser. Redan under 2021 och 2022 inleder stadsbyggnadsförvaltningen rustnings- och utvecklingsarbeten av två parker i Bälinge och Lövstalöt. I Bälinge kommer Sjungarbacken att byggas ut med nya lekredskap och bänkar och få en tydligare prägel som ortspark. I Lövstalöt kommer parken vid Flädervägen att rustas med nya lekredskap och sittplatser.

Planerna på en ny skola i Bälinge och Lövstalöt är också långt framskridna. Den gamla skolan rivs 2022 och den nya skolan med idrottshall och förskola ska tas i drift vid terminsstarten 2026.

Bakgrund till projektet

Av Uppsala kommuns invånare bor 50 000 på landsbygden vilket gör Uppsala till Sveriges mesta landsbygdskommun. Under åren 2020 till 2050 beräknas kommunen växa med mellan 75 000 och 135 000 och befolkningen på landsbygden beräknas under samma period öka med mellan 15 000 och 30 000 invånare. Det kommer att finnas stora behov av en utbyggnad av bostäder men också av infrastruktur och service.

Uppsala kommun har som ett led i satsningarna på landsbygden tagit fram ett landsbygdsprogram för åren fram till år 2023 med målsättningen att Uppsala ska vara en av Sveriges bästa landsbygdskommuner. Det ställer inte bara krav på nya bostäder utan även ett utvecklingsarbete inom områdena miljö, integration, infrastrukturens satsningar, näringslivsutveckling, samhällsservice och att kommunen kan uppmuntra till och ta vara på lokalt engagemang.

Bälinge och Lövstalöt är två av de totalt 14 prioriterade tätorterna inom landsbygden. De övriga är Almunge, Björklinge, Gunsta, Gåvsta, Jälla, Järlåsa, Knutby, Länna, Skyttorp, Stolvreta, Vattholma och Vänge.

Som en del i utvecklingsplanerna för de prioriterade tätorterna ingår ökade förutsättningar för kultur och naturupplevelser samt satsningar på parker och ytor för lek, motion och rekreation.

För att säkerställa kvalitén och tillgången på grönområden och parker har Uppsala kommuns parkförvaltning tagit fram en plan för de prioriterade tätorterna på landsbygden. Här ingår en analys av befintliga parker i Bälinge och Lövstalöt och förslag på hur dessa och andra områden kan utvecklas för att bättre möta målen om tillgänglighet till områden för motion, rekreation, naturupplevelser och lek. Planerna ger stora möjligheter för att även möta målen med den offentliga konsten på landsbygden.

I detaljplanerna för Bälinge och Lövstalöt finns förutom upplåtande av mark för nya bostäder även satsningar på service och infrastruktur. En stor satsning görs på en ny skola med idrottshall i Bälinge. Dessa ersätter de äldre byggnaderna.

Bälinge och Lövstalöt ligger ca 1,5 mil nordväst om Uppsala och är två tätorter, av villaförortstyp, som byggdes på 1960- och 1970-talen på tidigare åker- och hagmark. Bebyggelsen består idag av kedje- och radhus samt av villor och få övriga

byggnadstyper. Bälunge utvecklades som sockencentrum i slutet av 1700-talet och fram till att Lövstalöt började bebyggas på 1960-talet och Bälunge på 1970-talet bodde bara några hundra invånare i området. Idag bor det cirka 3000 invånare i Bälunge och Lövstalöt. År 2030 beräknas antalet ha ökat till 4000.

Området är typiskt för Uppsalaslätten, med de bördiga lerjordar som stigit upp ur havet efter istiden och i takt med landhöjningen. Det fanns människor i området redan under sen stenålder och landskapet har naturligtvis, tack vare landhöjningen, förändrats sedan dess. De landområden som låg närmast vattnet användes tidigt i historien för bete och slåtter. Den bördiga jorden har betytt att en rik jordbrukskultur kunnat utvecklas och det finns många fornlämningar Bälunge och Lövstalöt som vittnar om betydande gårdar från bronsålder och framåt. Bälunge socken är en av de runstenstätaste socknarna i Sverige. Bälungebygden omnämns första gången i skriftliga källor 1281 och Beling härad i slutet av 1100-talet. Ortsnamnet kan etymologiskt eventuellt härstamma från fornnordiskans bæll, vilket betyder bål, vilket skulle kunna betyda "bålbygden". Fram till utbyggnaden på 1960- och 1970-talen var Bälunge och Lövstalöt ett område präglat av jordbruk med utspridda gårdar och ett sockencentrum kring Bälunge kyrka. De äldsta delarna av kyrkan anses vara från 1200-talets slut. Den dekorerades i slutet av 1400-talet med målningar i Albertus Pictors stil. Av dessa återstår i dag endast fragment.

När radhusen, kedjehusen och villorna byggdes blev Bälunge och Lövstalöt pendlarförorter till Uppsala. Det finns få arbetstillfällen på orten och ingen tydlig centumbildning. Bygdegården är en samlingsplats, liksom skolan, idrottsplatsen, pizzerian, livsmedelsaffären och biblioteket. Det finns ett utbyggt nät av motionsspår och cykelvägar som många använder och de bägge orterna är sammankopplade av en gång- och cykelväg. Det finns också flera små parker och lekplatser. Föreningslivet är viktigt och samlar många på orten. Det är dels kopplat till hembygdsgården och bygdegården, dels till idrottsrörelsen. Bälunge IF:s damlag i fotboll spelade länge i högsta serien, från starten 1978 till 2008. Idag spelar laget i division 3. Förutom fotboll är föreningen aktiva inom skidåkning, bordtennis och innebandy. I Bälunge finns även en ryttaförening.

Dialog med invånare

Lokalt engagemang är grundläggande för landsbygdsutvecklingen och en demokratifråga. För att detta engagemang ska kunna främjas ska tillgång till information, nätverkande och dialog säkerställas. I samband med konstprogrammet har en dialog inletts med hembygdsföreningen och med bygdegården i Bälunge, samt med verksamheten i Bälunge skola. Dialoger och informationsinsatser kommer att genomföras på bygdegården och det finns eventuellt möjlighet att visa skisser och presentera de olika delprojekten i utställningar där. Kontakter har upprättats med hembygdsföreningen, bygdegården och den lokala PRO-avdelningen. Representanter för dessa föreningar, mellan 4 och 6 personer, kommer att ingå i konstkommittén, liksom ansvariga arkitekter, landskapsarkitekter och stadsplanerare. Kommittéernas sammansättning kommer att variera beroende på delprojektens utformning och placering, där barn och ungdomar kommer att vara delaktiga. Dessutom kommer kontakter att tas med idrottsföreningar. I samband med besök på fältet kommer dialogarbeten att genomföras med boende i Bälunge och Lövstalöt.

Inriktning

Bälinge och Lövstalöt är två orter som började utvecklas på 1960-talet. Innan dess var området jordbruksbygd, typisk för Uppsalaslätten. Det platta landskapet är utmärkande för Bälinge och Lövstalöt. Åkermarken som tar vid utanför de delar som är bebyggda är vidsträckta. En stor del av året är omgivningarna kala och plogade åkrar liknande ett brunt och stillastående hav. Under sommarhalvåret växlar den odlade säden från grönt till sensommarens skördetidsgula färgskala. Om åkrarnas färger förändras så är den på de öppna fälten ständiga vinden påtaglig oavsett tid på året.

Bebyggelsen ger ett intryck av att vara öar ute i detta åkerlandskap, parallellt med öar av skogsdungar. Husen är således utspridda och trots villabebyggelsens kvarter finns här också något av en självorganiserad bebyggelse och det saknas ett tydligt centrum. Det saknas inte platser som skapar möten, men de har en mer informell karaktär: pizzerian i Bälinge, affären med återvinningsstationen, bygdegården med olika aktiviteter och idrottsplatsen med fotbollsplan och motionsspår. Området innehåller dessutom två tätorter, Bälinge och Lövstalöt, som är något av varsin ö med en länk i form av ett promenadstråk och en bilväg emellan och en mäktig och fri utsikt över åkrarna.

Det finns tydliga värden att lyfta fram i konsten som bottnar i platsens egenskaper. Konsten kan fungera som samlingspunkter och mötesplatser och knyta samman de olika delarna av tätorterna, ”öarna” Lövstalöt och Bälinge. Konsten bör också ta vara på den rika kulturhistorien kopplad till jordbruket som startade här under sen stenålder i takt med att Uppsalaslätten reste sig ur havet. Det är ett område där det är tätt mellan fornlämningar, inte minst runstenar, som vittnar om den historien. Vill man skriva Bälinges historia i korthet så inleds den med hur landet reste sig ur havet efter istiden, fortsätter med utvecklingen av en rik jordbrukskultur som fortsatte att utvecklas till dessa att det moderna Sverige tar form efter Andra världskriget och tätorterna byggs och etableras under 1960- och 1970-talet. Med tätorterna utvecklas ett rikt föreningsliv, till stor del kopplat till motion och idrott. Nu går området in i en ny fas där befolkningsmängden ökar med potential för ett mer självständigt lokalsamhälle med fler lokala verksamheter. Historien är något som den offentliga konsten kan och bör knyta an till.

Kriterier och platser för konst

I Bälinge och Lövstalöt finns flera platser som är möjliga för konstnärliga gestaltningar: Skolområdet, två platser i ortsparken Bälinge (bänkar som planeras nära ”trollskogen” och bänkar som placeras strax utanför Hagmarkens förskola), parken vid Flädervägen i Lövstalöt, gångstråket mellan Bälinge och Lövstalöt. Fler platser kan tillkomma i takt med att nya parker tillkommer i området och befintliga parker rustas. Tingstuplatsen är en historisk plats. Den bedöms inte ha första prioritet, men är en möjlig placering, liksom idrottsplatsen som ägs av Sportfastigheter. Det är viktigt att under fortsatt arbete i Bälinge och Lövstalöt följa upp nya beslut och detaljplaner, eftersom nya platser av stor vikt kan tillkomma.

För varje gestaltungsprojekt i Bälinge och Lövstalöt tillkommer en separat uppdragsbeskrivning. Det kommer att ta avstamp i konstprogrammet och de förutsättningar som programmet beskriver men lägga till de specifika förutsättningar som gäller för varje enskild plats.

Följande lista är möjliga platser för konstnärliga insatser:

Område/Plats 1

Den nya skolan

Den äldre skolan och idrottshallen kommer att rivas och ersättas av en ny skola avsedd för förskoleklass till och med årskurs 6 samt en idrottshall. I samband med att de nya byggnaderna uppförs kommer också landskapet och utemiljön i skolområdet att utvecklas. Två gestaltungsprojekt kan genomföras i området. Ett inomhus i skolbyggnaden och ett utomhus. Inomhus kan gestaltningen placeras i entrétorget, antingen på en större fondvägg eller i luftrummet som bildas ovanför torget och trappavsatserna.

Utomhus bildas ett stråk som sträcker sig från entrén vid busshållplatsen, genom skolgården som bildas mellan skolan och idrottshallen och över till andra änden av skolområdet. Här kan ett gestaltungsprojekt genomföras med nedslag på tre platser längs stråket.

Område/Plats 2

Stråket mellan Lövstalöt och Bälinge

De bägge orterna Lövstalöt och Bälinge är sammanbundna av ett gång- och cykelstråk som många boende i området använder för att ta sig mellan orterna och i motionssyfte. Bänkar kommer att placeras ut och konsten kan med fördel placeras nära dem och få en funktion som delmål för en promenad.

Område/Plats 3

Sjungarbacken

Sjungarbacken är en långsträckt park mellan två skogsdungar och två bostadsområden. Här finns en lekplats och stadsbyggnadsförvaltningen kommer att rusta parken under våren 2021. Lekplatsen kommer att få nya lekredskap och i de två mindre skogsområdena anläggs "trollskogen" respektive "älvornas glänta". Parken planeras med barn som tydlig målgrupp och med en inriktning på lek. Sjungarbacken kommer att utrustas med nya bänkar. I anslutning till dessa skulle en mindre konstnärlig gestaltning kunna kopplas. Det skulle kunna vara antingen vid de bänkar som placeras i den västra delen av parken in mot "trollskogen" eller de som placeras i den östra delen av parken, bortom dungen med "älvornas glänta" nära Hagmarkens förskola. Offentlig konst på någon av dessa platser skulle komplettera inriktningen på barn med något som kan engagera även äldre.

Område/Plats 4

Flädervägen

Parken vid Flädervägen i Lövstalöt kommer att rustas och kommer att få nya lekredskap och parkbänkar. Precis som i fallet Sjungarbacken skulle en konstnärlig gestaltning i närhet av bänkarna kunna innebära att parkens målgrupp breddas.

Område/Plats 5

Nya Bälingeby förskola

En ny förskola kommer att byggas och ersätta de nuvarande, tillfälliga, modulerna nära Bälinge Korsen. Gården kommer att ha en begränsad yta men invändigt finns tack vare ett rum med dubbel takhöjd goda förutsättningar för både väggplacerad konst och hängande skulpturer. En tänkbar alternativ är att arbeta med en konstkollektion för förskolan.

Område/plats 6

I och med att Bälinge och Lövsalöt växer kommer nya näringar och nya behov av service att växa fram. Hur dessa behov ska tillgodoses beror mycket på hur detaljplanerna för Bälinge och Lövsalöt utformas. Det kan därför vara av vikt att vara flexibel med placeringar av gestaltningar i förhållande till den utvecklingen, då nya förutsättningar kommer att skapa nya rörelsemönster i området och nya centrala platser kan komma att skapas i området.

Övriga möjliga platser

Tingstukällan

Norr om skolan går en gammal väg upp mot Tingstukällan. Enligt lokal tradition ska ting ha hållits vid källan och här ska även ha funnits en avrättningsplats, liksom olika bestraffningar. Det har också påträffats ben från människor vid platsen. Dessa finns dock inte bevarade och det finns därför inget som har kunnat verifiera traditionen, som dock omnämns i arkeologiska rapporter liksom av hembygdsforskare. Tingstukällan är ett utflyktsmål, även om promenadstigarna mer centralt i Bälinge antagligen används betydligt mer frekvent. Vid en eventuell konstnärlig gestaltning på platsen bedöms en förfrågan hos Länsstyrelsen krävas med eventuell arkeologisk övervakning eller utredning. Platsen kan därför bli svår att till exempel anlägga ett betongfundament på och ett skissförslag behöver ta platsens förutsättningar i beaktande.

Idrottsplatsen

Föreningslivet i Bälinge och Lövsalöt är stort och betydelsefullt. Inte minst är det kopplat till idrott och funktion. Framför allt har damfotbollen varit en stor angelägenhet där Bälinge länge tillhörde de bästa klubbarna i Sverige. På idrottsplatsen, med fotbollsplanen i dess mitt, rör det sig många människor och här finns ett motionsspår för löpning och vintertid finns spår för skidåkning. Området ägs och förvaltas av Sportfastigheter.

Urvalsarbete

I arbetet med urval för val av konstnär ska kvalitet, mångfald, åldersspridning och genus beaktas för att få en så jämlik samling som möjligt. För de olika delprojekten kommer en specifik uppdragsbeskrivning med kravspecifikation att tas fram utifrån konstprogrammet, det ligger till grund för urvalsarbetet. Ett större urval av

konstnärskap tas fram av projektledare, beslut tas i kulturförvaltningens sakkunniggrupp.

Samarbetsparter

Uppsalahem kommer att uppföra nya bostadshus på tomten Bälunge 1:51. Därmed kan det finnas eventuella möjligheter till samarbete med Uppsalahem. Utredning kommer att visa om möjligheter för samarbete finns. Skolfastigheter är samarbetspartner gällande skolan. I det fall en gestaltning placeras nära idrottsplatsen är Sportfastigheter en samarbetspart.

Tidplan

Nuvarande Bälunge skola kommer att rivas år 2022 och den nya skolan kommer att stå färdig för inflyttning i slutet av år 2025 eller början av år 2026. Gestaltningsprojekten där bör påbörjas våren 2021.

Utvecklingen av Sjungarbacken genomförs år 2021 och gestaltningsprojekt kan påbörjas där samtidigt. Detsamma gäller parken vid Flädervägen i Lövstalöt.

Byggnationerna av Bälungeby förskola byggs år 2021 till 2023 och det är lämpligt att ta fram en konstkollektion under år 2023.

Flera detaljplaner är under arbete och utformningen av dessa kommer att ha betydelse för nya möjliga placeringar av konstnärliga gestaltningar. Det är viktigt att följa upp utfallet av detta.

Ekonomiska konsekvenser

En årlig summa av Uppsala kommuns investeringsmedel avsätts för offentlig konst. I kulturnämndens driftsbudget avsätts ytterligare medel för reparationer och underhåll. Kulturnämnden beslutar om detaljerad fördelning av investeringsmedlen. Konstnärliga gestaltningsuppdrag under 1 mkr hanteras av kulturförvaltningens enhet för offentlig konst och tas vidare till kulturnämnden för beslut om konstprogram och gestaltningsuppdrag. En sakkunniggrupp bestående av fyra till fem personer med expertkompetens inom konstområdet beslutar om konstnärer för projekten. Gruppens möten protokollförs och diarieförs. Anskaffning av konst sker i enlighet med lagen om offentlig upphandling (2016:1145).

Utifrån fördelade investeringsmedel finns en avsatt budget för de konstnärliga gestaltningarna vid Bälunge skola och idrottshall på 1 800 tkr, varav 1 060tkr avser utemiljön och 740 tkr inomhus. Det finns sedan en budget avsatt för ett projekt på allmän plats i Lövstalöt och ett i Bälunge att starta 2021 på 1 060 tkr respektive 640 tkr och två projekt planeras att starta 2023, i Lövstalöt och Bälunge, med budgetförslag på 640 tkr respektive 1060 tkr. Alla innefattar skissuppdrag till konstnären, konstnärligt arvode och kringkostnader för markberedning. I konstnärens uppdrag ingår att i sitt skissförslag presentera den ekonomiska fördelningen mellan material, arvode, underentreprenörer med mera. Projektledaren från kulturförvaltningen gör kontinuerliga avstämningar avseende budget, planering och tidplan med kontrakterade konstnären. Dialog förs med konstnären om hållbarhets samt miljöaspekter rörande konstverket samt framtida förvaltningsaspekter.

Konstverk till konstkollektion kan utgöras av befintliga verk ur samlingen eller genom nyinköp enligt framtida avsatta medel i kulturnämndens detaljerade

investeringsbudget.

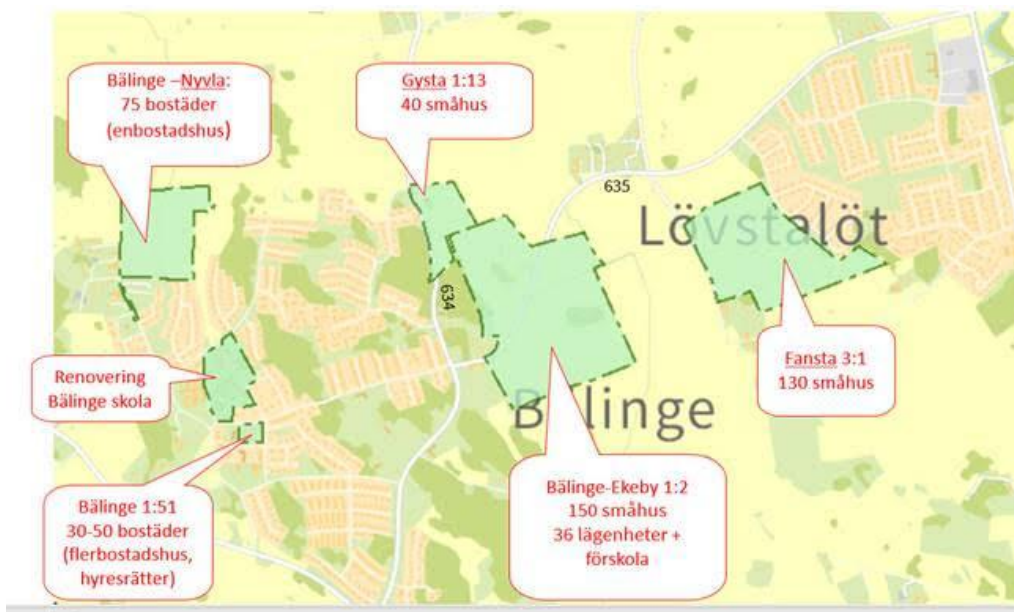
Bilagor

- Bilaga 1. Karta över Bälinge Lövstalöt med placeringer

1. Bälinge skola
2. Promenadstråk mellan Bälinge och Lövstalöt
3. Sjungarbacken
4. Parken vid Flädervägen o Lövstalöt
5. Bälingeby förskola
6. Tingstukällan
7. Bälinge idrottsplats

- Bilaga 2. Pågående detaljplaner i Bälinge och Lövstalöt

- Bilaga 3. Foton Bälinge och Lövstalöt

Bydegården i Bälinge och Pizzerian – två samlingspunkter i Bälinge.

Bälinge idrottsplats

Infarten till Träffen, Bälinge centrum. Bälinge kyrka i bakgrunden.

Livsmedelsaffären Träffen, en samlingspunkt i nuvarande Bälinge centrum.
I bakgrunden syns Klockarbols förskola

Tingstukällan

Skylt vid Tingstukällan